Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
3 juni 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/87204

Opgesteld door
DG Milieu en Internationaal
Dir Gezonde Leefomgeving
Bestrijdingsmiddelen & Chemische Stoffen

Beslistermijn
10-06-2026

Bijlage(n)
5

Aan de Staatssecretaris

nota

Beslisnota bij Kamerbrief over voortgang van het Impulsprogramma chemische stoffen

Aanleiding

Het Impulsprogramma Chemische stoffen is gestart in 2023 en heeft een looptijd tot eind 2026. Doel van het Impulsprogramma is om een impuls te geven aan de bestaande aanpak van milieurisico's van chemische stoffen, met scherpe focus op een beperkt aantal afgebakende onderwerpen. De nadruk ligt hierbij op het gezamenlijk aanpakken van knelpunten in de bestaande uitvoeringspraktijk van het chemische stoffenbeleid. Door het bieden van handvatten voor de praktijk. Hiermee willen we de bestaande uitvoering verbeteren, vereenvoudigen en versnellen. De focus ligt dus niet op het formuleren van nieuw beleid of nieuwe wetgeving.

U informeert de Kamer met deze brief over de voortgang van het Impulsprogramma en over een aantal andere onderwerpen met betrekking tot biociden en andere chemische stoffen.
Deze brief is intern afgestemd met collega's van Luchtkwaliteit, Industrie en Omwonenden, HBJZ, RIVM en ministerie van BZK

De vorige Kamerbrief over de voortgang van het Impulsprogramma chemische stoffen is verstuurd op 23 september 2025.

Geadviseerd besluit

• In te stemmen met deze Kamerbrief en deze te ondertekenen.

Kernpunten

Impulsprogramma Chemische Stoffen: De voortgang van diverse projecten wordt beschreven. Het zwaartepunt van de beschreven activiteiten ligt bij het versnellen, vereenvoudigen en versterken van de uitvoering van het bestaande beleid om de emissies van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) te minimaliseren.

De belangrijkste resultaten die in deze brief worden gemeld:

- 'Wegwijzer PFAS als ZZS' is gepubliceerd: Doel van deze wegwijzer is om handvatten te bieden aan de uitvoeringspraktijk over hoe om te gaan met PFAS, nu deze stoffen sinds november 2024 als groep op de lijst van Zeer Zorgwekkende Stoffen staan.

- Het Safe and Sustainable by Design/Substitutie Centrum is opgericht: Dit centrum, opgericht samen met VNCI, TNO en RIVM, richt zich op stimuleren van veilige en duurzame innovatie in de chemie. Daarnaast helpt het bedrijven op weg om eigen prioriteiten en strategie te ontwikkelen om hun portfolio te verduurzamen. Dit centrum helpt om duurzame alternatieven te ontwikkelen die noodzakelijk zijn om ZZS te kunnen vervangen, zoals voor PFAS.
- De herziening van de 'pZZS-lijst' naar de Signaleringslijst van stoffen in Europees onderzoek. De herziene lijst is medio 2026 gereed.
- Verkennen van de aanpak van cumulatie van stoffen in de leefomgeving.
- Informeren van de Kamer over de Nederlandse inbreng bij de openbare raadpleging over de evaluatie van de Biocidenverordening.
- Rapport doorvergiftiging rodenticiden en Voorschriften gebruik rodenticiden.
- Vereenvoudiging van de financieringsstructuur van het asbestleningenfonds.
- PFAS en maatschappelijk verantwoord inkopen.
- Verder bevat de brief een schets van de producten die de komende tijd vanuit het ICS en vanuit andere trajecten worden opgeleverd.

Krachtenveld
Het Impulsprogramma is zodanig ingericht dat wordt samengewerkt en draagvlak gecreëerd met relevante actoren zoals bedrijfsleven, bevoegde gezagen en omgevingsdiensten.

Voor de Nederlandse inbreng bij de openbare raadpleging voor de evaluatie van de Biocidenverordening geldt dat Ctgb, RIVM, ILT en de NVWA zijn betrokken en daarnaast zijn ook de ideeën die voortkwamen uit gesprekken met stakeholders ingebracht in de consultatie. Ook bij projecten die een uitwerking zijn van het RIVM-rapport zijn verschillende stakeholders betrokken.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing

Toelichting

Internationale/Europese context
Met het ZZS-beleid geeft Nederland invulling aan de Europese zero-pollution doelstelling door middel van een streven naar een verwaarloosbaar risico in 2050 van verontreiniging van het milieu door chemische stoffen.

Politieke context
In de Kamer is breed draagvlak voor het ZZS-emissiebeleid. Ook wordt er in toenemende mate een belang gehecht aan strategische autonomie en een sterke duurzame industrie. Door de werkwijze die in het Impulsprogramma is gekozen door nauw samen te werken met zowel het bedrijfsleven als de medeoverheden wordt een goede balans tussen alle relevante belangen nagestreefd, zodat het verminderen van vervuiling gelijk opgaat met het verminderen van de regeldruk voor de industrie.

Cumulatie

Met het uitbrengen van het RIVM rapport over risico's van combinaties van stoffen wordt de motie Grinwis afgedaan. In deze motie werd de regering verzocht om te onderzoeken of en hoe cumulatie bij de emissie van ZZS kan worden meegewogen in de risico-inventarisatie bij vergunningverlening. Primair is het de bedoeling om cumulatie van chemische stoffen in Europese regelgeving op te nemen via aanpassing van de bijlagen van REACH en mocht dat niet lukken, dan via inzet op een programmatische aanpak in de EU en om daar tijdens het Nederlands voorzitterschap in 2029 afspraken over te maken. Op nationaal niveau is het vooral kijken naar de mogelijkheden voor verankering van cumulatie in onder meer omgevingsplannen en -visies en of de zogeheten 'Hazard Index methode' hierbij een rol kan spelen.

Nederlandse inbreng bij openbare raadpleging evaluatie Biocidenverordening
Voor de evaluatie van de biocidenverordening is de Europese Commissie in december 2025 een openbare raadpleging gestart. Nederland heeft een gezamenlijke reactie ingediend: Een vragenlijst ingevuld door het ministerie van IenW, en er is inbreng geleverd door het College toelating gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb), RIVM, Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA).

Rapport doorvergiftiging rodenticiden en Voorschriften gebruik rodenticiden
Een onderzoek naar doorvergiftiging van niet-doelsoorten, dus andere soorten dan de te beheersen huismuizen en ratten, is recent herhaald. De conclusie in dit onderzoek is dat blootstelling aan rodenticiden wijdverspreid is in wildlevende dieren als steenmarters, egels en roofvogels. Er was in 2024/2025 geen blijvende daling van de geanalyseerde (resten van) rodenticiden aantoonbaar ten opzichte van eerdere jaren. Het blijft dus nodig om in te zetten op verminderd gebruik van rodenticiden via het principe van Integraal Plaag Management (IPM). Daarom is het de planning dat dit najaar voorschriften in werking treden, gericht op het zorgvuldig gebruik van deze groep zeer risicovolle biociden via IPM. Bij het IPM principe wordt allereerst ingezet op preventie door te zorgen dat er geen schuilplaatsen en voedsel zijn voor overlastgevende soorten. In stap twee kunnen niet-chemische beheersingsmethoden als bijvoorbeeld klapvallen worden ingezet en pas als de voorgaande stappen niet werken, dan kunnen chemische middelen worden ingezet; voor rodenticiden mogen deze middelen alleen door professionele en gecertificeerde plaagdierbeheersers worden toegepast.

Vereenvoudiging van de financieringsstructuur van het asbestleningenfonds
Invulling van de motie (Kamerstuk 28 325, nr. 286), gericht op het stimuleren van actief asbestsaneringsbeleid door gemeenten en het vergroten van de bekendheid van instrumenten, vindt al plaats via de lopende communicatiestrategie asbestdaken en inzet via onder meer Milieu Centraal. Het verzoek van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) om de 25% risicodekking bij maatwerkleningen af te schaffen en over te gaan naar de vastgestelde uniforme 50/50 cofinancieringsstructuur, wordt ingewilligd (Kamerstuk 25 834, nr. 198). De 25%-regeling wordt nauwelijks gebruikt en leidt tot relatief hoge uitvoeringslasten.

PFAS en maatschappelijk verantwoord inkopen.
Hierbij wordt gemeld dat de Tweede Kamer in het derde kwartaal nader wordt geïnformeerd over het geactualiseerde het beleidsplan voor MVOI (Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen) voor de Rijksoverheid. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de motie van Bouchallikh (Kamerstuk

28089, nr. 201) van februari 2022, waarin de regering wordt verzocht in kaart te brengen waar de inkoop van PFAS-houdende producten bij de Rijksoverheid zo ver mogelijk kan worden ingeperkt.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief	Brief over voortgang Impulsprogramma, aantal biociden onderwerpen en andere onderwerpen
1a	Beleidskader chemische stoffen	Toelichting op het vigerende beleidskader rondom chemische stoffen
2	Bijlage 1 RIVM-Rapport 'Risico's van combinaties van stoffen; overzicht van beoordelingsmethoden'	Rapport met overzicht van methoden hoe om te gaan met cumulatie,
3	Bijlage 2 'Dutch contribution BPR evaluation'	Inbreng Nederland ivm openbare raadpleging voor evaluatie Biociden Verordening
4	Bijlage 3 Rapport 'BPR improvement options'	Rapport met weerslag van gesprekken met stakeholders ivm herziening van de Biociden verordening
5	Bijlage 4 Rapport 'Vergiftiging van niet-doelsoorten met anticoagulante rodenticiden', CLM, Wageningen UR en DWHC-UU, maart 2026	Rapport met weerslag van onderzoek naar doorvergiftiging van niet-doelsoorten door rodenticiden